

NIEUWE PUBLICATIE | LIFE Sparc rondt af met een blik op de toekomst

GENT 5 augustus 2025

Eind augustus loopt het Europese project LIFE Sparc af. Sinds 2017 versnelde het project de ontwikkeling van acht Sigmaplangebieden tot natuurlijke klimaatbuffers. Met het nieuwe Layman's Report blikt LIFE Sparc onder meer terug op de resultaten van acht jaar samenwerking tussen lokale en regionale overheden. Centrale boodschap: de natuur is kwetsbaar voor klimaatverandering, maar ook deel van de oplossing.

Met 2,3 miljoen euro aan fondsen van de Europese Unie ondersteunde LIFE Sparc van 2017 tot 2025 het Sigmaplan. In acht gebieden kwam er ruimte voor slikken en schorren: getijdengebieden die dienstdoen als **klimaatbuffers**. Zo kan het hoogwaterpeil bij een duizendjarige storm ter hoogte van Dendermonde met ongeveer 35 centimeter dalen.

De authentieke **getijdennatuur** biedt ondertussen een thuis aan almaar meer soorten. Zeldzame vogels zoals de lepelaar, blauwborst en bruine kiekendief, de purperreiger en de kwak bouwden er hun nest. Ook verschillende vissoorten, vleermuizen en zelfs de otter genoten al van de resultaten. "De ontpolderingen en de aanleg van overstromingsgebieden creëren hier niet alleen een natuurlijke buffer voor wateroverlast," stelt Lieven Nachtergale (Agentschap voor Natuur en Bos), "ze vergroten ook de veerkracht van de natuur tegen de klimaatverandering. Onze typische getijdennatuur maakt daar gretig gebruik van."

Europees voorbeeld

Bewoners van de Scheldevallei zagen hun omgeving transformeren. Vertrouwde landschappen maakten plaats voor werven, en vervolgens voor ontluikende riviernatuur. En ook zij mochten meedenken en bouwen aan die riviervallei die zich aanpast aan een veranderend klimaat. Het Layman's Report bundelt **10 sleutels om tot meer lokaal draagvlak te komen**, van het betrekken van kinderen tot het opleiden van ambassadeurs.

Met de unieke Vlaamse aanpak, groeide LIFE Sparc zelfs uit tot een voorbeeld voor Europa, stelt Joris Vanlede van het Waterbouwkundig Laboratorium. "We mochten collega's uit Nederland, Denemarken, Duitsland ... wegwijs maken in onze aanpak. Zo had LIFE Sparc nog meer impact dan we konden hopen."

Met klimaatwandelingen, wandelroutes en het STROOM-festival en zijn voorganger Hoogtij kreeg iedereen de kans om het LIFE Sparc-gebied te ontdekken. Het rapport blikt vooruit op het echte hoogtepunt van het project: **drie splinternieuwe beleavingspaden**. Spelelementen en opdrachten laten jong en oud kennismaken met de unieke kenmerken van Klein Broek (Temse), Groot Schoor (Bornem) en Vlassenbroek (Dendermonde).

Wordt vervolgd

Heel wat initiatieven uit LIFE Sparc krijgen een vervolg onder de vleugels van het nieuwe Nationaal Park Scheldevallei. "We blijven bouwen aan een veerkrachtige Scheldevallei die klaar is voor de klimaatverandering", zegt projectmedewerker Bart Mels. "Met steun van Toerisme Vlaanderen zullen we met al onze partners investeren in een breed spectrum aan acties: van bezoekerscentra tot natuurbeleving."

Het Layman's Report is bedoeld voor een breed publiek. Lokale media mogen de inzichten en beelden in het rapport vrij gebruiken om hun lezers mee te nemen in dit unieke Vlaamse klimaatverhaal.

De volledige publicatie is gratis beschikbaar via life-sparc.eu.

Over het Layman's Report

Het Layman's Report is een vereiste voor elk project dat fondsen krijgt van het Europese LIFE-programma. Met bijdragen over overstromingsbeveiliging, getijdennatuur, samenwerking met lokale partners en concrete lessen over participatie vormt het LIFE Sparc-rapport een rijk overzicht van wat het project heeft gerealiseerd. De publicatie is bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in natuur, klimaat en beleid, en kan vrij worden gedeeld.

Over LIFE Sparc

Het [LIFE Sparc-project](#) liep van 2017 tot en met 2025. Het focuste op acht gebieden langs de Schelde en de Durme: Groot Schoor in Bornem, Vlassenbroek en Uiterdijk in Dendermonde, Wal-Zwijn, De Bunt en Groot Schoor in Hamme, en Groot en Klein Broek in Waasmunster en Temse. Het projectteam werkte samen met beleidsmakers, wetenschappers, lokale ondernemers en vrijwilligers om natuurinclusief te denken en te handelen.

Over het projectteam

[De Vlaamse Waterweg nv](#), het Vlaamse overheidsagentschap dat de bevaarbare waterwegen beheert, legde acht overstromingsgebieden aan.

Het [Waterbouwkundig Laboratorium](#) en het [Eigen Vermogen Flanders Hydraulics](#) stonden in voor wetenschappelijk onderzoek en kennisdeling met buitenlandse rivierbeheerders.

Het [Regionaal Landschap Schelde-Durme](#) rolde de publieksactiviteiten voor omwonenden en recreanten uit; het [Nationaal Park Scheldevallei](#) neemt die rol op na afloop van LIFE Sparc.

Het [Agentschap voor Natuur en Bos](#) zorgde voor de algemene coördinatie en communicatie en de expertise rond natuurbeheer.

Factsheet

LIFE Sparc	
Locatie	Zeeschelde, Vlaanderen, België
Startdatum	01/09/2017
Einddatum	31/08/2025
Totaalbudget	€ 8.525.800
Bijdrage Europese Unie	€ 2.351.175

LIFE Sparc-gebieden			
Dendermonde	Vlassenbroek	GGG	2012-2026
	Uiterdijk	ontpoldering	2026
Hamme	Wal-Zwijn	GGG	2010-2025
	Groot Schoor Hamme	ontpoldering	2007-2021
	De Bunt	GGG	2008-2025
Waasmunster	Groot Broek	ontpoldering	2008-2024
Temse	Klein Broek	ontpoldering	2008-2025
Bornem	Groot Schoor Hingene	ontpoldering	2020-2026

Voor meer informatie:

Agentschap voor Natuur en Bos

Evelien de Munter

evelien.demunter@vlaanderen.be